

דוגמה לחיבור שרמתו גבוהה

- 1 כיום, מרבית הפעילות הכלכלית הארץ מאובצת באופן אלקטרוני, משמע, העברת כרטיס אשראי, המחאות והעברות הנקאות. לא פעם מעלים כלכלנים סברות כי בעתיד הקרוב יתכן כי הכסף המזומן יבוטל לחלוטין וכל הפעילות הכלכלית תבוצע באופן אלקטרוני. רבים סבורים כי מדובר באפשרות חיובית, אשר תאנוע אובדן כסף מזומן ותגביר פיקוח על העברות כספים אשר יאנוע עסקאות הלתי חוקיות למיניהן, אולם אני סבורה כי על אף היתרונות הרבים של התנהלות כלכלית אלקטרונית, זמנו של הכסף המזומן טרם חלף מן העולם.
- ראשית חשוב לציין כי לא כל תושבי ישראל מחזיקים בכרטיסי אשראי והחשבונות הנק. אמנם מדובר במיעוט אך ישנם אלה אשר מפאת אידיאולוגיה מסוימת אינם מחזיקים חשבונות בהנקים. מעבר לפעילות כלכלית אלקטרונית יהייהם השימוש בכרטיסי אשראי והחשבון הנק על אף שאינם חפצים בכך. שנית, לא פעם אנו עדים למחקרים ותוכניות החוננה כלכליות אשר מעודדים כי השימוש בכרטיס האשראי מוביל לחוסר שליטה בכסף ומביא את האנשים לזבירת חובות גבוהים ובלתי נשלטים. הרציונל האותן תוכניות החוננה מדבר לרוב על כך שקשה לשלוט בכספים השימוש באשראי בעוד שמזומן הוא כסף מוחשי ולכן קל יותר לחסוך כסף השימוש בו. לא מן הנמנע שמעבר להתנהלות כלכלית אלקטרונית יובילו לכך שלאזרחים יהיו חובות רבים יותר עקב אי שליטה בכספם.
- התומכים במעבר להתנהלות כלכלית אלקטרונית בלבד מציינים כי אחת התופעות שיאנוע עקב ביטול השימוש בכסף מזומן הינה עסקאות הלתי חוקיות וזמזום עבירות הכספים למיניהן. אמנם ניתן להסיק כי העקבות אי השימוש במזומן יהיה קשה יותר לבע עבירות ועסקאות הלתי חוקיות הקשורות בפן הכספי, אולם לעניות דעתי מדובר בעסקאות בהיקף קטן יחסית. עבירות כלכליות רחבות היקף עדיין ניתן לבע גם באופן אלקטרוני - העברות כספים בין חשבונות וכיוצא בזאת. ועל כן, על אף שניתן בהחלט להבין את השיבות של המזומן העבירות כלכליות שונות, הוא אינו השחקן היחיד של עבירות אלו, וימצאו וזבאי דרכים חלופיות לביצוע העבירות.

במידה ואכן יבוא השימוש בכסף מזומן, השימוש בכרטיסי האשראי וההעברות
בנקאיות יהיה נרחב מאוד, תשלום על עצלת סופר יבוצע באשראי במקום עם
מטבע המישה שקלים, בקבוק מים בסופר ירכש באשראי והדוגמאות עוד רבות.

30

מזוהר בהפצת פרטי אשראי ומסבון הנק נרחבת מאוד אשר חושפת את
הצרכנים לגניבת מידע ושימוש בו. הדבר יכול לפגוע באופן משמעותי ואף להוביל
לגניבת כספים מחשבונות. כמו כן השמעת כל העסקים לשימוש באשראי הינה
יקרה מאוד, בוגמת השמעת שויה פיצה לשימוש באשראי וכיוצא בזאת. רבים
אינם ששים לתת את פרטי האשראי שלהם בטלפון או באינטרנט ולכן יהווה
העסקים להשמעת נצילותם לשימוש באשראי.

35

אסיכום, יתרונותיה של התנהלות כאכילית אלקטרונית נהירים לכל, שימוש פשוט
יותר, מהיר יותר ונגיש יותר. אולם, על אף כל היתרונות האלו, חשיבותו של הכסף
המזומן עוד עומדת בעינה. פרטי מסבון הנק והאשראי הינם רגילים וכל
שהפצתם תתרחב כך אנו הסיכון לעבירות גניבה רבות. כמו כן, השמעת כלל

40

העסקים לכלכלה אלקטרונית צפויה לקחת זמן רב, והחשוב מכל, השימוש
באשראי באבד יכול להוביל להבזבז כסף ולאי שיוטה בו ולחובות כבדים. על כן,
איני רואה כיצד בעתיד הקרוב יוכל העולם הכלכלי והצרכנים לוותר על השימוש
בכסף מזומן, גם אם בהיקף קטן יותר.

דוגמה לחיבור שרמתו בינונית

ככל שצוהרות השנים, כך גם הטכנולוגיה הארץ מתפתחת ומשתדרגת בהתאם לעולם. כידוע רוב הפעילויות הכלכליות הארץ נעשות באמצעות אמצעים אלקטרוניים, כמו כרטיסי אשראי והעברות הנקאיות. הכלכלנים סבורים כי לא רחוק היום שבו נשתמש אך ורק באמצעים אלקטרוניים, אפילו לזכרים הקטנים, כמו נסיעה האוטובוס ותשלום המכולת. ישנם אלו התומכים בעתיד זה וישנם את אלו הטוענים כי עתיד זה רק יקשה על האזרחים כלכלית.

אני מבין את אלו הטוענים נגד האמצעים האלקטרוניים בעתיד. הרעש שהכסף הוא מזוהם ומצא אצלך בידי יותר קל לנהל אותו. למשל: אם אני הולך למכולת ואני רוצה לקנות מסטיק שעולה x שקלים, אז עם מזוהם אני קונה ללא כל הוצה, לעומת זאת רוב המכולות מחייבים סכום התחלתי מסוים של y שקלים שהפיל להעביר את האשראי. ההוצאות של האזרחים המזוהם יהיו יותר קטנות.

מצד שני, יש את העמדה שבה אני תומך. בעמדה זו טוענים כי עתיד עם אמצעים אלקטרוניים יהיה עתיד טוב יותר. כסף מזוהם הוא כסף שנמצא בכיס ולא בהנך ולכן, יש יותר סיכוי לאבד אותו. בנוסף לכך, מתקיימות הארץ עסקאות ענק של מכירת וקניית סמים, כאשר התשלום מתבצע במזוהם. האשראי או ההעברה הנקאית העסקה לא יכולה להתבצע. הרבה עסקאות סמים יפלו הלוא התשלום באמצעים אלקטרוניים. עוד מוסיפים ואומרים התומכים בטענה זו כי כיום בעתיד הוא רחוק רוב הפעולות יתבצעו באמצעים אלקטרוניים ולכן, יהיה קל יותר לעקוב אחרי ההכנסות וההוצאות החודשיות של כל אזרח. כאשר אדם נמצא במקום ציבורי ללא מחשב הוא יכול לבדוק באמצעות אפליקציות הפלאפון, האם הכסף הוצהר לחשבון או האם הכסף שהוא היה צריך להעביר עבר כבר. יתר על כן, האשראי הוא כרטיס שנח אסחוב אותו לכל מקום, בעת צרה אפשר להשתמש בו לכסף מיידי.

אסיכום, כיום אני משתמש גם בכסף מזוהם וגם באמצעים אלקטרוניים. בעתיד הוא רחוק הכסף המזוהם יוחלף בצורה מוחלטת באמצעים האלקטרוניים. ישנם גם חסרונות וגם יתרונות במצב זה. אני חושב שהיתרונות במצב הזה גוברים

על החסרונות. האמצעים האלקטרוניים יותר במינים מאשר כסף מזומן. העולם
מתפתח ובהתאם גם הטכנולוגיה האחד שלנו. אלא ספק העתיד נראה ורוב
יותר.

דוגמה לחיבור שרמתו נמוכה

- 1 רוב הפעילות הכאלית הארץ נעשית באמצעים אלקטרוניים לכן לא צריך להטל את הכסף משום שיש אנשים שלא מעוניינים להשתמש בכרטיסי אשראי, ויש כאלה המפחדים לחרוג מין התקציב. כאשר יש הידיק כרטיס אינך רואה את הכחות הכסף שמתבזבזת ואתה עולו להיכנס למינס הבנק.
- 5 אינך רואה מה הולך בבנק כל דקה וכאשר יש מזומן אתה יודע איך לתקצב את עצמך בצורה נכונה להמשך החודש או השבוע.
- החיסרון שנמצאה הכסף נציל הוא שאתה עולו לאבדו ואינך שם לב או מודע למצב. אנשים רבים טוענים שהם אינם מרוצים מעלות הייצור של הכסף כי עם הזמן זה יוצא לנו מהכיס.
- 10 וכיום כסף מזומן הולך והורח לנו דרך הידיים, לדוגמא: נילוות ליודים לאישה ואין אף הגבלה במצב.
- כיום יש עוני ואנשים גונבים זה משאיר אותנו חסרי אונים במצבים כאלה. סבורה אני שאנשים בעתיד היתנגדו לרעיון כי זה מוצר כלכלי נחוד ואנשים אינם יתרגלו לרעיון ויתחילו לצוד בעיות.
- 15 אוסיכום - דעתי בנושא שזאת תהיה טעות מאוד חמורה להטל לחלוטין את המזומן גם הלא שהיא זמין ומתקצב וגם שם כן יעשו את הצעד הזה ולאחר מכן יתחרטו עליו ויכצו להחזיר את הכסף תהיה בעיה חמורה בארץ ובעיות כלכליות, שיגרמו להחון מרידות ובעיות כלכליים גם מצד התושבים הארץ.